

การพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเรื่องการใช้คำถามที่ส่งเสริมการสอน
แบบสืบสอบสำหรับครูกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

นายสุระ สนั่นเสียง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาประถมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2536

ISBN 974-582-439-9

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

019533 19736.5 033

THE DEVELOPMENT OF SELF-LEARNING PACKAGE ON QUESTIONING
FOR ENHANCING INQUIRY TEACHING METHOD FOR
TEACHERS IN THE LIFE EXPERIENCES AREA

Mr. Sura Sanunseang

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Elementary Education
Graduate School
Chulalongkorn University
1993
ISBN 974-582-439-9

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเรื่องการใช้คำถามที่ส่งเสริมการสอน
แบบสืบสอบสำหรับครูกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต
โดย นายสุระ สนั่นเสียง
ภาควิชา ประถมศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์รุจิระ สุภรณ์ไพบูลย์

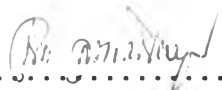

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรราษฎร์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ดวงเดือน อ่อนน่วม)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์รุจิระ สุภรณ์ไพบูลย์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์วาริ ถิระจิตร)

กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ ในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

สุระ สัมเสียง : การพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเรื่องการใช้คำถามที่ส่งเสริมการสอน
แบบสืบสอบสำหรับครูกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต (THE DEVELOPMENT OF SELF-
LEARNING PACKAGE ON QUESTIONING FOR ENHANCING INQUIRY TEACHING
METHOD FOR TEACHERS IN THE LIFE EXPERIENCES AREA) อ.ที่ปรึกษา : รศ.รุจิระ
สุภรณ์ไพบูลย์, 368 หน้า. ISBN 974-582-439-9

การวิจัยที่มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเรื่องการใช้
คำถามที่ส่งเสริมการสอนแบบสืบสอบสำหรับครูกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต

ผลการวิจัยปรากฏว่า

ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดคือ 1) มีประสิทธิภาพ
90.63/86.08 สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 2) หลังการศึกษาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองครูมี
ผลสัมฤทธิ์สูงขึ้นกว่าก่อนการศึกษาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3) ครูมีความพึงพอใจในการศึกษาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองตั้งแต่ระดับมากขึ้นไป

ภาควิชา ประถมศึกษา
สาขาวิชา ประถมศึกษา
ปีการศึกษา 2535

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาพร้อม

C240831 MAJOR ELEMENTARY EDUCATION

KEY WORD: SELF-LEARNING PACKAGE/QUESTIONING FOR

ENHANCING INQUIRY TEACHING METHOD/TEACHERS

SURA SANUNSEANG : THE DEVELOPMENT OF SELE-LEARNING PACKAGE ON
QUESTIONING FOR ENHANCING INQUIRY TEACHING METHOD FOR TEACHERS IN

THE LIFE EXPERIENCES AREA. THESIS ADVISOR : ASSO.PROF.RUCHIRA

SUPORNPAIBUL, 368 PP. ISBN 974-582-439-9

The purposes of this study were to construct the self-learning package on questioning for enhancing inquiry teaching method for teachers in the life experiences area and find its efficiency.

The findings were as follows:

The constructed self-learning package had met the criterion of efficiency that is:

- 1) the efficiency was 90.63/86.08 which was higher than the standard criterion 80/80;
- 2) After studying self-learning package teachers had significantly higher learning achievement than before studying at the level of .01; and
- 3) teachers' satisfaction with self-learning package was at the high level.

ภาควิชา..... ประถมศึกษา

สาขาวิชา..... ประถมศึกษา

ปีการศึกษา..... 2535

ลายมือชื่อนิสิต.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความช่วยเหลือของ รองศาสตราจารย์ ดร.ดวงเดือน อ่อนน่วม ประธานกรรมการ รองศาสตราจารย์วารี ธีระจิตร กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง รองศาสตราจารย์รุจิระ สุภรณ์ไพบูลย์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ให้ความกรุณาแนะนำช่วยเหลือแก้ไขข้อบกพร่องอย่างดียิ่ง ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ อาจารย์สะอาด งามมานะ อาจารย์ถวิล วรรณปะเก อาจารย์สุทิน อ่วมพรม อาจารย์บุญสม ฉายาวัฒน์ อาจารย์แสงอรุณ วิเศษสุวรรณ ที่ได้กรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการ การประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอบ้านหมอ ผู้อำนวยการโรงเรียน อาจารย์ใหญ่ ครูใหญ่ ช่วยอำนวยความสะดวกติดต่อครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบ้านหมอ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างให้ความร่วมมือในการวิจัยเป็นอย่างดี ขอขอบคุณ อาจารย์ไสว พักขาว อาจารย์รพีพรรณ เอกสุภาพันธุ์ อาจารย์สุพจน์ แสงเงิน อาจารย์พันธศักดิ์ สนั่นเสียง อาจารย์ชิตชัย สนั่นเสียง และเพื่อน ๆ C2 ที่ให้ความช่วยเหลือในการวิจัยนี้

ขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อ คุณแม่ ญาติพี่น้อง และขอบคุณอาจารย์ปราณี สนั่นเสียง ซึ่งสนับสนุน ช่วยเหลือ เป็นกำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์จนสำเร็จด้วยดี

สุระ สนั่นเสียง

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	10
สมมติฐานการวิจัย.....	10
ขอบเขตของการวิจัย.....	10
ข้อดกกลงเบื้องต้น.....	10
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	11
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย.....	13
2 วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	14
ความหมายของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง.....	14
องค์ประกอบของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง.....	15
ประเภทของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง.....	17
ขั้นตอนการสร้างและพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง.....	18
การหาประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง.....	21
ประโยชน์ของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง.....	23
ความหมายของคำถาม.....	26
ลักษณะของคำถามที่ดี.....	26
ประเภทของคำถาม.....	28
ประโยชน์ของคำถาม.....	36

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ประวัติของการสอนแบบสืบสอบ.....	38
ความหมายของการสอนแบบสืบสอบ.....	38
หลักจิตวิทยาที่สนับสนุนการสอนแบบสืบสอบ.....	40
ชนิดของการสอนแบบสืบสอบ.....	41
ขั้นตอนและกระบวนการของการสอนแบบสืบสอบ.....	42
ลักษณะของห้องเรียนแบบสืบสอบ.....	44
กิจกรรมที่จัดในการสอนแบบสืบสอบ.....	45
บทบาทของครูในการสอนแบบสืบสอบ.....	46
บทบาทของนักเรียนในการเรียนแบบสืบสอบ.....	49
ประโยชน์ของการสอนแบบสืบสอบ.....	50
กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต.....	52
จุดประสงค์ของกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต.....	53
โครงสร้างเนื้อหาของกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต.....	54
การจัดการเรียนการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต.....	56
ความพึงพอใจ.....	62
งานวิจัยเกี่ยวกับชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง.....	63
งานวิจัยเกี่ยวกับคำถาม.....	66
งานวิจัยเกี่ยวกับการสอนแบบสืบสอบ.....	72
งานวิจัยเกี่ยวกับกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต.....	77
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	79
การสร้างชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง	79
การสร้างแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ในการใช้คำถามที่ส่งเสริม การสอนแบบสืบสอบ.....	82

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การสร้างแบบประเมินความพึงพอใจของครูในการศึกษาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง.....	82
การตรวจสอบแก้ไข ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์แบบประเมินความพึงพอใจ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ.....	83
การหาคุณภาพของแบบทดสอบ.....	86
การทดลองใช้กับครู 2 คน และครู 10 คน เพื่อปรับปรุงชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง.....	86
การใช้กับครู 40 คน เพื่อหาประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง.....	91
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	93
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	94
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	95
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	101
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	101
วิธีดำเนินการวิจัย.....	101
สรุปผลการวิจัย.....	102
อภิปรายผลการวิจัย.....	104
ข้อเสนอแนะ.....	105
รายการอ้างอิง.....	107
ภาคผนวก.....	120
ประวัติผู้เขียน.....	368

สารบัญญัตินี้

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษา อำเภอบ้านหมอ.....	92
2	คะแนนกิจกรรมฝึกปฏิบัติในชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง จำแนกตามชุดการเรียนรู้.....	96
3	คะแนนจากการทำแบบทดสอบประจำเล่มหลังการศึกษา ในชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง จำแนกตามชุดการเรียนรู้.....	97
4	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ ในการใช้คำถาม ที่ส่งเสริมการสอนแบบสืบสอบก่อนและหลังการศึกษารุ่นการเรียนรู้ ด้วยตนเอง.....	98
5	ค่าเฉลี่ยของคะแนนและระดับความพึงพอใจของครูในการศึกษา ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง.....	99
6	ค่าความยาก และค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ ในการใช้คำถามที่ส่งเสริมการสอนแบบสืบสอบ.....	323
7	ค่าความยาก และค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบประจำเล่ม ก่อนการศึกษาในชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เล่มที่ 1.....	326
8	ค่าความยาก และค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ ประจำ เล่มก่อนการศึกษาในชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เล่มที่ 2.....	327
9	ค่าความยาก และค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบประจำเล่ม ก่อนการศึกษาในชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เล่มที่ 3.....	328
10	ค่าความยาก และค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบประจำเล่ม ก่อนการศึกษาในชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เล่มที่ 4.....	329

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
11	ค่าความยาก และค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบประจำเล่มก่อนการศึกษาในชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เล่มที่ 5.....	330
12	ค่าความยาก และค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบประจำเล่มก่อนการศึกษาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เล่มที่ 6	331
13	คะแนนของแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ในการใช้คำถามที่ส่งเสริมการสอนแบบสืบสอบ.....	333
14	สัดส่วนของผู้ที่ตอบข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังการศึกษาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง.....	335
15	คะแนนของแบบทดสอบประจำเล่มก่อนการศึกษาในชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เล่มที่ 1-3.....	339
16	คะแนนของแบบทดสอบประจำเล่มก่อนการศึกษาในชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เล่มที่ 4-6.....	341
17	สัดส่วนของผู้ที่ตอบข้อสอบประจำเล่มก่อนการศึกษาในชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เล่มที่ 1 ถูก (p) และผิด (q) และความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ (Σpq).....	343
18	สัดส่วนของผู้ที่ตอบข้อสอบประจำเล่มก่อนการศึกษาในชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เล่มที่ 2 ถูก (p) และผิด (q) และความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ (Σpq).....	
19	สัดส่วนของผู้ที่ตอบข้อสอบประจำเล่มก่อนการศึกษาในชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เล่มที่ 3 ถูก (p) และผิด (q) และความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ (Σpq).....	345

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
20	สัดส่วนของผู้ที่ตอบข้อสอบประจำเล่มก่อนการศึกษาในชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เล่มที่ 4 ถูก (p) และผิด (q) และความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ (Σpq)	346
21	สัดส่วนของผู้ที่ตอบข้อสอบประจำเล่มก่อนการศึกษาในชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เล่มที่ 5 ถูก (p) และผิด (q) และความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ (Σpq)	347
22	สัดส่วนของผู้ที่ตอบข้อสอบประจำเล่มก่อนการศึกษาในชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เล่มที่ 6 ถูก (p) และผิด (q) และความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ (Σpq)	345
23	คะแนนกิจกรรมฝึกปฏิบัติในชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเมื่อใช้กับครู 2 คน	352
24	คะแนนการทดสอบประจำเล่มหลังการศึกษาในชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เมื่อใช้กับครู 2 คน	352
25	คะแนนกิจกรรมฝึกปฏิบัติ ในชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเมื่อใช้กับครู 10 คน	353
26	คะแนนการทดสอบประจำเล่มหลังการศึกษาในชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เมื่อใช้กับครู 10 คน	354
27	คะแนนกิจกรรมฝึกปฏิบัติในชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเมื่อใช้กับครู 40 คน	356
28	คะแนนการทดสอบประจำเล่มหลังการศึกษาในชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเมื่อใช้กับครู 40 คน	358
29	คะแนนการทดสอบผลสัมฤทธิ์ ในการใช้คำถามที่ส่งเสริมการสอนแบบสืบสอบก่อนและหลังการศึกษาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง	363